

# Minimální preventivní program

## 1. Úvod

Děti v předškolním věku se mohou setkat se zásadními patologickými jevy, jako je např. ohrožení na životě, šikana, týrání, zneužívání nebo drogy (především kouření a alkohol). Ve většině případů jsou děti oběťmi těchto jevů. Setkání s nebezpečným chováním ale vytváří prostředí pro vlastní sociálně-patologickou aktivitu a zneužívání návykových látek. Ve většině případů ale přicházejí děti do kontaktu s nevhodným chováním a jednáním nekriminálního charakteru. Jedná se zejména o nevhodné stravovací návyky, nezdravý životní styl, nevhodný řečový projev, zneužívání sociálních sítí, netolerantní chování ke skupině obyvatel či nešimavost k majetku.

Díky vnímavosti dětí v předškolním věku je důležité zahájit primární prevenci již během docházky do mateřské školy. Děti získávají poznatky o světě a vytvářejí si první postoje a morální názory.

Je tedy velmi důležité poskytnout jim potřebné informace takovou formou, která bude přiměřená jejich věku a intelektovým schopnostem a dlouhodobě jim poskytovat vzor správného chování.

MPP naší školy vychází z RVP PV a opírá se o vzdělávací oblasti, klíčové kompetence a identifikaci rizik.

### ***Vzdělávací oblasti (mj):***

Dítě a jeho tělo: *vytváření zdravých životních návyků*

Dítě a ten druhý: *ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými*

Dítě a společnost: *vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách*

### ***Klíčové kompetence (mj):***

- kompetence sociální a personální: *dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá ... ubližování a agresivitu,*
- kompetence k řešení problémů: *dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou*
- kompetence činnostní a občanské: *dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.*

## 2.Charakteristika školy a identifikace možných rizik

### *Charakteristika školy:*

Mateřská škola je zřízena pro 58 dětí se SVP. Ve školním roce 2023/24 navštěvuje školu 57 dětí, jsou umístěny v 5ti třídách nebo plní individuální vzdělávání.

V každé třídě jsou dva pedagogové a jeden asistent pedagoga.

Mateřská škola je umístěna v širším centru města uprostřed panelové zástavby, v sousedství se základní školou a běžnou mateřskou školou. K MŠ přiléhá oplocená zahrada.

Na základě pozorování výchovně vzdělávacího procesu, rozhovorů s dětmi a jejich zákonnými zástupci a ve spolupráci s odborníky (lékaři, SPC, PPP, SPOD, SAS) jsme identifikovali rizika, která ohrožují děti v naší MŠ, a na která bychom se měli dlouhodobě zaměřovat v rámci preventivního působení během výchovně-vzdělávacího procesu ve škole i mimo ni.

### *Identifikace rizik*

#### **1) Rizika vyplývající z kontaktu dítěte se školou**

Do školy dochází děti s různými druhy postižení. U mnohých z nich je postižení viditelné na první pohled. Zároveň školu navštěvují děti z různých kulturních prostředí a socioekonomických vazeb.

V této souvislosti se zaměřujeme na prevenci:

- šikany,
- intolerance vůči postižení
- xenofobie a rasismu

#### **2) Rizika vyplývající z kontaktu s okolím školy:**

Budova se nachází v blízkosti větší základní školy, v okolí se pohybuje větší množství mládeže s rizikovým chováním (šikana, kouření, vulgarismy).

V blízkosti školy, kam chodí děti na vycházky, se nachází také park, kde dochází k opakovaným projevům násilí vůči Romům, šikaně, zneužívání drog, děti zde potkávají s lidmi bez domova, vidí zneužívání alkoholu.

V tomto kontextu se zaměřujeme na prevenci:

- drogová závislost – konzumace drog se zaměřením na alkohol a kouření
- vandalismus
- šikana, intolerance

#### **3) Rizika vyplývající z rodiny a jejího okolí**

Do školy dochází děti z různých sociokulturních vztahů, v některých rodinách se málo dbá na prevenci a zdravý životní styl, v mnohých rodinách dochází k nezdravé konzumaci alkoholu, kouření, zneužívání drog, násilí apod.

V souvislosti s tím se zaměřujeme na prevenci:

- nezdravý životní styl – nedostatek pohybu, používání nezdravých potravin, prevence poruch příjmu potravy

- zneužívání alkoholu a nikotinu
- vulgarismus
- násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování života a mravní výchovy dětí (ve spolupráci s SPOD)
- virtuální drogy – zneužívání počítače, televize apod.

### 3. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem minimálního preventivního programu je tematicky zaměřené výchovně vzdělávací působení, které je součástí integrovaných bloků, ale zejména trvalé a systematické vytváření obrazu vhodného chování a vytváření důvěrného a bezpečného prostředí. Na tomto obrazu se podílejí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci.

Zaměřujeme se na vytváření odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům. Naším záměrem je, aby dítě takový jev rozpoznalo a umělo ho vyhodnotit úměrně svému věku i situaci a bylo schopno vhodně zareagovat, aniž by ohrozilo své zdraví.

Budujeme v dětech sebedůvěru, vedeme je k samostatnosti a nabízíme dostatek prožitků. Motivujeme děti k pomoci druhým, učíme je mít vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu, ekologickému chování a pohybovým aktivitám. Rozvíjíme v dětech vztah k majetku, tvořivost a estetické cítění.

### 4. Rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu:

#### *Aktivity žáků MŠ*

Třída spoluvytváří pravidla soužití ve skupině a je motivována k jejich dodržování. Aktivity jsou realizovány zejména formou prožitkového učení na základě příběhů a modelových situací. Dětem jsou předávány věku **přiměřenou formou se zaměřením na prožitek. Při všech školních i mimoškolních aktivitách jsou dodržována výrazná bezpečnostní opatření. Děti jsou vždy prokazatelně poučeny o zásadách bezpečného chování a jednání.**

- děti mají povědomí o zdravém životním stylu (co ovlivňuje naše zdraví pozitivně i negativně)
- děti se seznamují s osobní a duševní hygienou
- děti začínají chápat formy komunikace mezi lidmi (vrstevníky i staršími)
- děti se učí vyhodnocovat rizikovost dané situace a přiměřeně na ni reagovat
- děti se učí sociálním dovednostem v kontaktu se slabším a neubližují sobě ani jinému
- děti chápou jednoduché ekologické vazby v prostředí

## 5. Legislativní a odborné zakotvení MPP školy

Minimální preventivní program se opírá o:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. VÚP Praha, 2004 v platném znění
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 24246/2008-6
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14423/99-22
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. - o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školách a školských zařízeních čj, 37014/2005-25

## 6. Spolupráce s poradenskými zařízeními, dalšími odborníky a organizacemi

1. Pedagogicko –psychologická poradna Hodonín
2. Speciálně-pedagogická centra (Kyjov - Školní, Kyjov - Za Humny, Brno - Veslařská, Brno - Štolcova, Brno- Kociánka, Brno - Kamenomlýnská)
3. Nemocnice Hodonín, MUDr. Bulvasová, MUDr. Hlásenská - pediatr, MUDr. Směřičková – závodní lékař
4. Město Hodonín – OSPOD
5. Město Hodonín – Zdravé Město
6. Policie ČR
7. Charita Hodonín – Sociálně-aktivizační služby
8. Dětský domov Hodonín
9. Hasičský záchranný sbor Hodonín
10. BESIP
11. ČČK

## 7. Závěr

O programu informuje ředitelka školy pedagogy a rodiče, pedagogové informují děti. Na programu spolupracuje s učitelkami, asistentkami pedagoga a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogové, děti, rodiče a odborníci.

Tento program je vytvořen jako základní nástroj prevence sociálně-patologických jevů.

Program je minimálně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh a efektivita aktivit.

MPP byl projednán na ped. radě 1.9.2023